

Avgränsningssamråd gällande Masmotunneln inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet

Remiss från Region Stockholm
Remisstid den 27 mars 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.
2. Berörda nämnder uppmanas att anmäla det gemensamma tjänsteutlåtandet i sin nämnd.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Region Stockholm har remitterat ut ett avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet till bland annat Stockholms stad för yttrande. Samrådet genomförs inför framtagande av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och teknisk beskrivning och syftar till att avgränsa vilka frågor som ska utredas vidare i kommande skeden. Samrådsunderlaget beskriver planerade anläggningsåtgärder där tillståndspliktig vattenverksamhet kommer att aktualiseras, i samband med anläggandet av en ny spårtunnel genom Masmoberget, brostöd vid Gömmarravinen samt åtgärder vid passage av Gömmarbäcken i Huddinge kommun. Masmotunneln är en del av den vattenverksamhet som kommer krävas för byggande av Spårväg Syd.

Utredningsområdet berör Stockholms stad i egenskap av fastighetsägare till fastigheterna Masmo 1:1 och Masmo 1:4, belägna inom Huddinge kommun. Stockholm Vatten och Avfall AB har även anläggningar i den västra delen av utredningsområdet för grundvatten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholms Stadshus AB har svarat med ett gemensamt tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholms Stadshus AB bedömer utifrån det som framgår i samrådsunderlaget att de miljöaspekter som identifierats i huvudsak är relevanta att utreda och konsekvensbedöma i kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Föredragande borgarrådets synpunkter

Verksamheten som samrådet berör kommer att bedrivas i sin helhet inom Huddinge kommun. Utredningsområdet berör dock Stockholms stad genom att staden äger fastigheterna Masmo 1:1 och Masmo 1:4, belägna inom Huddinge kommun, samt att Stockholm Vatten och Avfall AB har anläggningar i västra delen av utredningsområdet. Delar av södra Skärholmen kommer också att påverkas av buller under byggtiden vilket framgår i remissunderlaget.

Det är därför viktigt att störningar som påverkar boende och verksamheter belägna i Stockholms kommun hanteras genom tydliga rutiner och att båda kommunerna informeras. Även om Huddinge kommun är tillsynsmyndighet är det viktigt att miljöförvaltningen i Stockholm också informeras.

I övrigt hänvisar jag till Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.

Stockholm den 25 mars 2026

Karin Wanngård

Bilagor

1. Stockholms stads yttrande, dnr KS 2025/1499-8.1
2. Remiss – Avgränsningssamråd gällande Masmotunneln inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, dnr KS 2025/1499-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

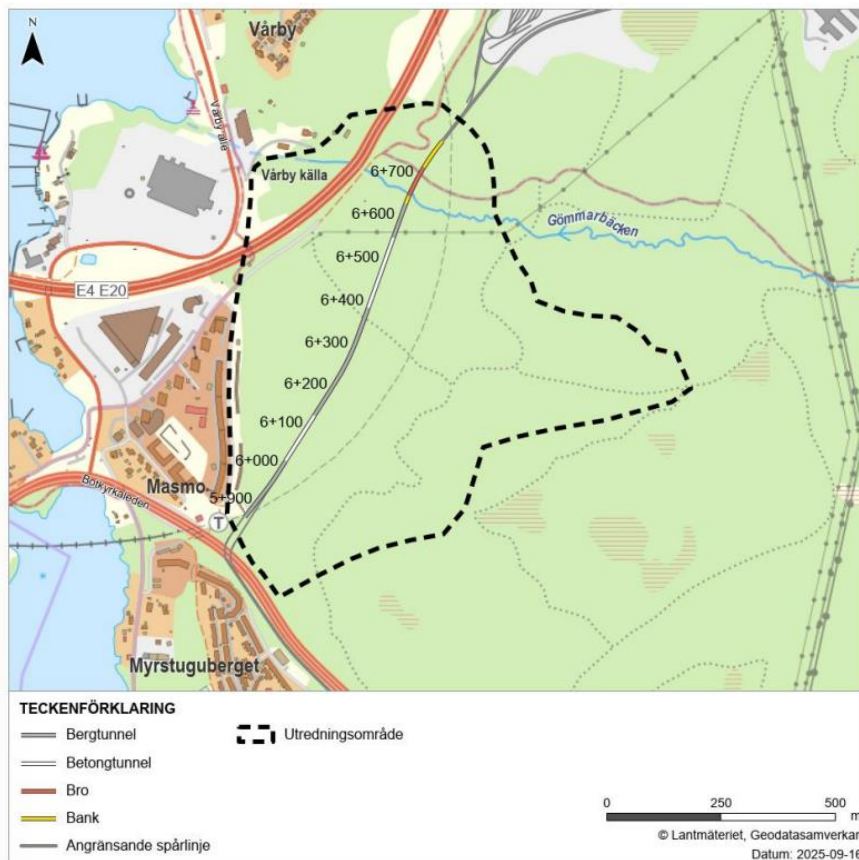
Ärendet

Region Stockholm har remitterat ut ett avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet till bland annat Stockholms stad för yttrande. Samrådet genomförs inför framtagande av miljökonsekvensbeskrivning och teknisk beskrivning och syftar till att avgränsa vilka frågor som ska utredas vidare i kommande skeden. Samrådsunderlaget beskriver planerade anläggningsåtgärder där tillståndspliktig vattenverksamhet kommer att aktualiseras, i samband med anläggandet av en ny spårtunnel genom Masmoberget, brostöd vid Gömmarravinen samt åtgärder vid passage av Gömmarbäcken i Huddinge kommun. Masmotunneln är en del av den vattenverksamhet som kommer krävas för byggande av Spårväg Syd.

Planerad vattenverksamhet avser moment som kan aktualiseras såväl under byggskede som under driftskede. Samrådsunderlaget beskriver även övrig verksamhet som är direkt kopplad till den planerade vattenverksamheten, främst om miljöpåverkan som uppkommer under byggtiden och därför har en begränsad varaktighet, såsom buller och hantering av jord- och bergmassor. Aspekter som landskap, klimatanpassning, buller i driftsskede och risk avses istället behandlas i kommande järnvägsplan.

Geografiskt avgränsas det som avses utredas och beskrivas i kommande handlingar i samrådsunderlaget till utredningsområdet för grundvattenpåverkan, se figur nedan. Inom detta område kartläggs befintliga miljöförhållanden och övriga tekniska förutsättningar. För vissa miljöaspekter kan dock ett större utredningsområde behöva beaktas, vilket även omfattar en liten del av Stockholms stad i stadsdelen Skärholmen. Dessa miljöaspekter gäller framför allt buller som uppstår under byggtiden och som kan komma att påverka närboende och verksamheter på längre avstånd.

Utredningsområdet berör Stockholms stad i egenskap av fastighetsägare till fastigheterna Masmo 1:1 och Masmo 1:4, belägna inom Huddinge kommun. Stockholm Vatten och Avfall AB har även anläggningar i den västra delen av utredningsområdet för grundvatten.

Figur 3. Översiktskarta med planerad spårlinje och utredningsområde för grundvatten. Spår-
vägens fortsatta sträckning norr och söder om spåranläggningen som omfattas av tillstånd för
vattenverksamhet redovisas som angränsande spårlinje i figuren.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och
hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och
Stockholms Stadshus AB har svarat med ett gemensamt tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholms Stadshus AB

**Stadsledningskontorets, exploateringskontorets, miljöförvaltningens,
trafikkontorets och Stockholms Stadshus AB:s gemensamma tjänsteutlåtande**
daterat den 10 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret
(kontoren) bedömer utifrån det som framgår i samrådsunderlaget att de miljöaspekter
som identifierats i huvudsak är relevanta att utreda och konsekvensbedöma i
kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Samtidigt konstaterar kontoren att

underlaget i flera delar är otydligt, vilket försvårar bedömningen av påverkan de fastigheter Stockholms stad äger och vilka delar av åtgärder som omfattas av tillståndspliktig vattenverksamhet. Kontoren hade även önskat en kort sammanfattning av hur befintliga utredningar och kartunderlag har vägts samman i bedömningen av att projektet innebär en betydande miljöpåverkan.

Kontoren anser vidare att avgränsningarna mellan tillståndsprocessen för vattenverksamhet, kommande järnvägsplan för Spårväg Syd och andra parallella processer behöver tydliggöras och samordnas så att inga frågor riskerar att falla mellan stolarna.

Verksamheten kommer att bedrivas i sin helhet inom Huddinge kommun. Utredningsområdet för buller under byggtiden berör dock också vissa delar av södra Skärholmen i Stockholms kommun. Kontoren anser att i de fall störningar till boende eller verksamheter bedöms beröra Stockholm, är det viktigt att rutiner finns så att båda kommunerna informeras. Huddinge kommun är tillsynsmyndighet i sådana fall men eftersom det berör invånare i Stockholms kommun menar kontoren att det är viktigt att miljöförvaltningen i Stockholm också informeras. I figur 17 i samrådsunderlaget som illustrerar bullerutbredning i byggskedet är det otydligt vilken/vilka källor som avses och vilken typ av bullervärde som anges.

Avseende föroreningssituationen noterar kontoren att samrådsunderlaget anger att föroreningar inte har påvisats inom undersökningsområdet väster om Masmoberget, baserat på en miljöteknisk markundersökning från 2022. Det framgår dock inte vilka ämnen som analyserats, vilka riktvärden som tillämpats eller hur undersökningens omfattning förhåller sig till planerade anläggningsarbeten och vattenverksamhet. Kontoren anser att bedömningen bör förtydligas i kommande handlingar. Vidare anges att delar av berget kan vara sulfidförande och innebära försumningsrisk vid krossning, användning och upplag. Denna aspekt bedöms vara relevant att tydligt omhänderta i kommande MKB och teknisk beskrivning, särskilt avseende masshantering, länshållningsvatten och risk för påverkan på yt- och grundvatten. Recipienten Mälaren berör också Stockholms kommun varför kommunen vill ta del av information om länshållningsvatten, även om Huddinge kommun är tillsynsmyndighet.

Kontoren anser även att påverkan relaterat till grundvattenbortledning bör utredas och redovisas mer samlat och tydligt. Det bör framgå vilka moment i anläggnings- respektive driftskedet som bedöms utgöra vattenverksamhet samt om och i vilken omfattning grundvattenpåverkan kan uppstå även under driftskedet. I detta sammanhang bör samtliga relevanta skyddsobjekt inventeras och beaktas, inklusive exempelvis byggnader, anläggningar och eventuella energibrunnar.

Vad gäller miljö kvalitetsnormer för vatten noterar kontoren att nationella undantag för kvicksilver och polybromerade difenyletrar redovisas. Även andra ämnen som ligger till grund för statusklassning och undantag, såsom tributyltenn och PFAS, bör tydliggöras i bedömningen.

Kontoren anser att klimatpåverkan under byggskedet samt driftskedet ska preciseras i den kommande MKB:n. Även kommande åtgärder för klimatanpassning ska beskrivas.

Kontoren konstaterar också att det saknas en tydlig redovisning av berörda fastigheter med fastighetsbeteckningar samt deras lokalisering i förhållande till påverkans- och utbredningsområden. Detta försvårar bedömningen av vilka delar av anläggningsarbetena som kan komma att utföras inom Stockholms stads fastigheter Masmö 1:14 och Masmö 1:4.

Kontoren ser även behov av en sammanställning av planerade utredningar inför kommande skeden för att möjliggöra granskning och eventuella kompletterande synpunkter.

Kontoren konstaterar slutligen att den sträcka av Spårväg Syd som nu är föremål för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet är förenade med faktorer som kan riskera att bli tids- och kostnadsdrivande för projektet. Detta utöver det faktum att Spårväg Syd har beroenden till Tvärförbindelse Södertörn som ännu inte fått byggstartsbesked från regeringen. Kontoren vill härmed betona vikten av att projektet håller den avtalade budget som är satt för objektet.